

**Path of Miracles** is gecomponeerd door Joby Talbot (\* 1971) en is geschreven in 2005 als opdrachtwerk op verzoek van het Engelse kamerkoor *Tenebrae* onder leiding van Nigel Short. De première zou plaatsvinden op 7 juli 2005 in Londen ware het niet dat op die dag de stad door bomaanslagen werd getroffen. De aanslagen vonden plaats tijdens de bijeenkomst van de G8 in Schotland. Op de agenda stonden armoedebestrijding en problematiek omtrent het milieu. De Engelse premier Blair verliet de G8 gedurende de middag om naar Londen te reizen. De top vond echter wel gewoon doorgang en in de avond keerde ook Blair terug. De terroristische aanval kwam een dag nadat Londen gekozen werd als stad van de Olympische Zomerspelen van 2012. Deze verkiezing zorgde voor enige frictie in de Engels-Franse verhoudingen. Na de aanslagen maakte de frictie plaats voor broederschap. De première van *Path of Miracles* werd verschoven naar 17 juli en vond plaats in de St.Bartholomew-the-Great Church in Londen.

### Synopsis

El Camino Francés van Saint Jean Pied de Port naar Santiago de Compostela is de meest populaire van alle Sint Jacobswegen. Sinds de ontdekking van het graf van Sint Jacob in Compostela in de negende eeuw, werd de Sint Jacobsweg de belangrijkste pelgrimsroute in middeleeuws Europa. Duizenden pelgrims baanden zich een weg naar Compostela vanuit allerlei landen in Europa en dit was het begin van een compleet nieuwe ontwikkeling die, letterlijk, haar voetsporen heeft achtergelaten langs de hele Camino de Santiago. Tegenwoordig lopen pelgrims om allerlei redenen de route. Of het nu de sportieve uitdaging, de geloofsovertuiging, de spirituele zoektocht of simpelweg het ontspannen willen genieten van de natuur en de sociale aspecten, een elk jaar groeiend aantal pelgrims vindt hun weg naar Santiago de Compostela.

Vanuit drie invalshoeken is het libretto samengesteld : delen uit de Middeleeuwse teksten uit de Codex Calixtinus, Miragres de Santiago \* en uit de RK liturgie. Naast een eigen idioom verwerkt Talbot oude pelgrimliederen (*Dum Pater Familias*) en begint het werk met een ode aan het verdreven Bunun volk (Taiwan) die door onderdrukking in eerste instantie door de Japanners, daarna door de Chinezen hun (zang)cultuur bijna waren kwijtgeraakt.

### TOELICHTING bij Joby Talbot's *Path of Miracles* - de weg naar Santiago

Over de ervaringen die pelgrims naar Santiago sinds jaar en dag ondergaan op hun reis, schreef de Engelse componist Joby Talbot in 2005 een indrukwekkend zeventienstemmig koorwerk. Het geklaag over de weg (elke dag hetzelfde), het eendreunige geslof, de brandende zon, de vervelende medepelgrims ('de Engelsen stelen'), de duivel die zijn streken levert, de herbergier die je belazert, het wordt allemaal op een herkenbare wijze uitgedrukt in dit stuk. Onbeschrijfelijk is de vreugde als eindelijk Santiago in zicht komt, en een uitbundig feest losbarst. Daarna volgt de rust en het besef iets bijzonders volbracht te hebben: het bereiken van Santiago is een echt wonder.

Het koorwerk is opgedeeld in vier stukken, genoemd naar de belangrijke plaatsen van el Camino. De stukken zijn uiteenlopend van karakter, maar verschillende korte muzikale motieven die steeds herhaald worden (ostinato's) brengen verbinding aan. De tekst werd geschreven door Robert Dickinson, die daarvoor deels bekende middeleeuwse teksten gebruikte, en hier en daar een aanhaling uit de psalmen. Er wordt meerstemmig en soms door elkaar heen gezongen in het Grieks, Latijn, Spaans, Baskisch, (oud-) Frans, Engels en Duits. De pelgrims spraken tenslotte ook allerlei talen. De moderne hoofdtekst is echter in het Engels.

1. In het eerste stuk, '*Roncesvalles*', begint het koor met een in het begin bijna onhoorbaar, langzaam aanzwellend en mysterieus glissando (glijdende stijging) in de lage stemmen. Dit wordt malen herhaald en levert vreemde vocale effecten op. Het is ontleend aan de traditionele zang, 'pasiputput' genaamd, van het Bunun volk op Taiwan. Aan het eind ervan volgen de Baskische uitroepen 'Herr Santiago!' en 'Grot Santiago!' en de oud-Spaanse kreten 'Eultreya! Esuseya!' (verder en hoger) en 'Deus aia nos' (Moge God ons bijstaan). Dan wordt de geschiedenis van de apostel Sint Jacobus verhaald. Hij predikte het geloof in Galicia en keerde daarna terug naar Judea. Daar werd hij onthoofd

door koning Herodes. Zijn stoffelijk overschot dreef in de stenen grafkist - die een boot werd - over zee en kwam terecht bij Kaap Finisterre aan de noordwest punt van Spanje, destijds het einde van de bekende wereld. Het graf dat hij daar kreeg werd eeuwen later ontdekt en groeide al gauw uit tot een bedevaartplaats.

2. In het deel '**Burgos**' komt alle ellende van de pelgrimage samen. Niet alleen van de zware weg, maar ook van de verzoeken van de duivel. De pelgrims vertellen elkaar verhalen over de lotgevallen van hen die in handen van de duivel vielen. Er zit niets anders op dan te lopen, steeds maar verder, op de maat van die eentonige dreun 'Santiago, peregrino', en te bidden: 'Wij bidden tot Julianus van Cuenca, tot Amaro de Pelgrim, tot de heilige Casilda, tot Sint Millano en de Maagd van de Weg. We bidden tot Sint Jacob. Ora pro nobis, Jacobe, vanaf de uitersten van de aarde roep ik tot u' (Psalm 61).

3. '**Léon**'. Terwijl de zon hoog aan de hemel ongenadig op hem neerschijnt, zingt de pelgrim 'De zon in mij verlicht mij, God is mijn gids' (hoge vrouwenstemmen). De weg gaat almaar verder, van Castrogeriz naar Calzadilla, elke dag weer diezelfde weg, diezelfde zon. Van rivier naar schapenpad, van herberg naar kluzenaarsgrot. Maar we zijn er bijna, we zijn in het land van Jacob, het is allemaal één groot wonder. Het smekende bidden maakt plaats voor hoop en vertrouwen: 'Gelukkig zij die wonen in Uwe woningen (Psalm 84)'.

4. In het begin van het vierde en laatste deel, '**Santiago**', zingt een enkele stem het motief (ostinato) dat we al kennen uit het eerste deel, en dat ons doet herinneren aan de zwaarte van de pelgrimage. Andere stemmen voegen zich erbij en bezingen het landschap, de weg en de rustplaatsen richting Santiago. Als vanaf de Monte di Gozo het doel in zicht komt, slaat de weemoedige stemming ineens om. Meervoudige uitroepen 'Eultreya! Esuseya! Deus aia nos!' wisselen af met 'Herr Santiago, grot Santiago'. Dan wordt het een groot feest waarbij de lente met zijn bloemenpracht bezongen wordt en de vogels die hun lied zingen. Deze tekst is ontleend aan de bekende Carmina Burana. Tenslotte treedt bezinning in, het einde van de reis is bereikt, Sint Jacob wordt dank gebracht en de pelgrim erkent dat zijn leven veranderd is door de reis. 'Holy Saint James, great Saint James, God help us now and evermore...'

Wolfgang Lange en © Pieter Huijbers, voor LUNA kamerkoor. januari 2019